656/02

Den 14. oktober 2002 blev i sag nr. 57.890:

xxxx xxxx xxxxx
xxxxxxxxxxxxx x xx xx xxx
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

Norwich Union Fire Insurance
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Norwich Union Fire Insurance, klager over størrelsen af den af selskabet opkrævede præmie, samt over at forsikringssummen ved varigt mén er nedsat fra 8.769.000 kr. til 7.200.000 kr. pr. 30/12 2001.

Selskabet har ved skrivelse af 5/4 2002 til nævnet redegjort for sagen således:

"Vi fastholder præmieforhøjelsen. Vi afviser, at vi har nedsat forsikringssummen, idet den aldrig har været på 8.769.000 kr., som J.T.L. [klageren] anfører.

2. Faktiske forhold

2.1 Forsikringsaftale

J.T.L. tegnede ulykkesforsikringen ved forsikringsaftale underskrevet 30. januar 1990 (bilag A). Der blev udstedt police nummer 40...00 dateret 7. februar 1990 (bilag B) med PFA's Ulykkesikring - forsikringsbetingelser (bilag C). Dette blev fremsendt sammen med girokort ved brev af 15. februar 1990 fra INA/PFA Skade til J.T.L. (bilag D).

2.2 Overdragelse af forsikringsdækning

Det fremgår af forsikringsaftalen og policen (bilag A og B), at forsikringen blev tegnet i PFA Skade-agentur a/s, der var generalagent for Insurance Company of North America (INA), som var et selskab i CIGNA koncernen. PFA Pension havde et samarbejde med dette selskab. l 1991 skete der en overdragelse af forsikringsdækningen for J.T.L.'s ulykkesforsikring og for de øvrige forsikringer i bestanden af ulykkesforsikringer fra Insurance Company of North America (INA) til Norwich Union Fire Insurance Society Limited, som PFA Skade-agentur a/s også var generalagent for. Ved en masseudsendelse af et brev af 10. december 1991 (bilag E) blev J.T.L. og de øvrige forsikringstagere underrettet.

l 1993 indtrådte Gothaer Versicherungsbank med 40% af forsikringsdækningen for bestanden af ulykkesforsikringer.

1 1995 overdrog Norwich Union bestanden af ulykkesforsikringer til Chubb Insurance Company of Europe, som PFA Skade-agentur a/s også var generalagent for. Gothaer deltog fortsat med 40% af forsikringsdækningen. J.T.L. og de øvrige forsikringstagere blev underrettet om overdragelsen ved en masseudsendelse af et brev, der blev sendt 16/11 1995. Som bilag F vedlægges standardbrevet og uddrag af liste over policenumre, som var omfattet af masseudsendelsen, hvor navne på de øvrige forsikringstagere er udeladt.

Gothaer ophørte senere med at deltage i forsikringsdækningen og Chubb har overdraget bestanden af ulykkesforsikringer til PFA Personskade. l PFA Personskade fik forsikringen det ovennævnte policenummer 1...75.

Det fremgår af policerne (bilag B, G og I), hvilke selskaber der hæftede for forsikringsdækningen i de nævnte perioder. De nævnte overdragelser af bestanden af ulykkesforsikringer skete i henhold til reglerne om bestandsoverdragelser i lov om forsikringsvirksomhed og herunder er de anmeldt til Finanstilsynet.

Bestandsoverdragelserne ændrede ikke på vilkårene for J.T.L.'s ulykkesforsikring. Selvom der er forskellige forsikringsselskaber, der har haft forsikringsdækningen, er

det den samme ulykkesforsikring, der er fortsat. Reglerne i lov om forsikringsvirksomhed om overdragelse af bestande af forsikringer sikrer, at sådanne overdragelser ikke medfører, at forsikringstagerne bliver stillet ringere.

2.3 Størrelse af forsikringsdækning og præmie

Det fremgår af policen (bilag B), at den dækker J.T.L. og hans hustru, A.L. ved død og ved 100% invaliditet. l policen er det anført, at der er hovedforfald 30. december hvert år, og at for J.T.L. udgjorde forsikringssummen ved død 1.000.000 kr. pr. 30. januar 1990 og ved 100% invaliditet udgjorde forsikringssummen 3.000.000 kr. pr. samme dato. Dækningerne for A.L. udgjorde halvdelen. Den helårlige præmie var anført pr. 30. januar 1990 til 2.020 kr. for J.T.L. og 808 kr. for A.L. eller i alt 2.828 kr.

Vi har senere sendt opdaterede policer til J.T.L.. l police dateret 30. december 1994 (bilag G) er det anført, at forsikringssummerne pr. 30. december 1994 for J.T.L. var forøget til 1.500.000 kr. ved død og 4.500.000 kr. ved 100% varigt mén, som det blev betegnet i stedet for invaliditet.

l 1996 blev præmien ikke betalt på grund af ændret adresse. Da denne misforståelse blev opklaret, sendte Chubb/PFA Skade brev af 24. juni 1996 (bilag H) med giroindbetalingskort og police dateret 24. juni 1996 (bilag 1). Det fremgår af policen, at pr. 30. december 1995 var forsikringssummerne for J.T.L. forøget til 1.600.000 kr. ved død og 4.800.000 kr. ved 100% varigt mén. Den helårlige præmie var uforandret 2.828 kr.

I slutningen af september 2001 sendte vi et standardbrev (bilag J) ved en masseudsendelse til J.T.L. og de øvrige forsikringstagere, der fremgik af en fortegnelse dateret 28. september 2001. Bilag er et uddrag af fortegnelsen, hvor J.T.L.'s policenummer er det sjette øverste på den pågældende side. Navne og fødselsdatoer for de øvrige forsikringstagere er udeladt i bilag K. Det fremgår af bilag K, hvilken gammel præmie og ny præmie der var anført i brevet, hvilket udgjorde henholdsvis den hidtidige helårlige præmie 2.828 kr. og den nye helårlige præmie 9.273 kr. Samtidig blev dækningsomfanget udvidet til også at omfatte pludselig skade på arme og ben (vridskade), og der blev medsendt PFA's Ulykkesikring - forsikringsbetingelser (bilag L).

J.T.L. havde tilmeldt betalingen af forsikringspræmien til sin betalingsservice, og den nye kvartalspræmie på 9.273 kr. x 1/4 = 2.319 kr. blev betalt på denne måde og modtaget af os den 23. januar 2002.

I brev af 17. januar 2002 (bilag M) gjorde J.T.L. opmærksom på, at den hidtidige kvartalspræmie på 707 kr. ikke stod på hans liste vedrørende betalingsservice for januar 2002. I brev af 4. februar 2002 oplyste vi til J.T.L., at vi havde modtaget den nye kvartalspræmie på 2.319 kr. den 23. januar 2002. De har modtaget kopi af brevet som bilag 1 fra J.T.L.

I brev af 7. februar 2002 (bilag 2 fra J.T.L.) gjorde J.T.L. indsigelse mod præmieforhøjelsen og medsendte policen dateret 30. december 1994 (bilag G), som han betegnede som den oprindelige police. Vi besvarede dette i vores brev af 19. februar 2002 (bilag 3 fra J.T.L.), hvor vi gjorde opmærksom på, at ikrafttrædelsesdatoen for ulykkesforsikringen var 30. januar 1990, og vi tilbød, at såfremt J.T.L. ikke ønskede at fortsætte forsikringen med den forhøjede præmie, kunne han opsige forsikringen med tilbagevirkende kraft til den 30. december 2001 og få den betalte præmie på 2.319 kr. retur.

Dette besvarede J.T.L. i sit brev af 20. februar 2002 (bilag N), hvori han bestred, at han havde modtaget varslingen af præmieforhøjelsen (bilag J) og anførte, at forsikringsdækningerne skulle reguleres med udgangspunkt i policen dateret 30. december 1994 (bilag G og bilag 4 fra J.T.L.). Herved nåede J.T.L. frem til, at der var sket en reduktion på 18% af forsikringsdækningen i forhold til den forsikringsoversigt pr. 7. februar 2002, som han betegner som bilag 5 i sit brev af 20. februar 2002 til Dem. Vi besvarede brevet i vores brev af 8. marts 2002 (bilag O), hvori vi fastholdt, at den oprindelige ikrafttrædelsesdato var 30. januar 1990.

J.T.L. har blandt sine bilag sendt Dem to kopier af 'PFA's Ulykkesikring forsikringsbetingelser', der i nederste venstre hjørne har nr. 'BX 0739' og dateringen '(08-01)'. Disse forsikringsbetingelser (bilag L) sendte vi til J.T.L. med vores varsling af præmieforhøjelsen (bilag J). J.T.L. har på den ene af kopierne noteret, at han har modtaget disse forsikringsbetingelser med 'police pr. 30.12.94'. Dette er ikke rigtigt, da daterin-

gen '(08-01)' betyder, at udskriften af forsikringsbetingelserne er fra august 2001, og udvidelsen af dækningsomfanget pr. 1. januar 2002 er anført i § 1, stk. 2. På den anden kopi har J.T.L. noteret, at han har modtaget forsikringsbetingelserne med 'police pr. 07.02.02', hvilket må være forsikringsoversigten pr. denne dato (J.T.L.'s bilag 5). Vi vedlægger normalt ikke forsikringsbetingelser ved forsikringsoversigter, men det er muligt, at det er sket, da vi sendte forsikringsoversigten til J.T.L.

3. Begrundelse for vores standpunkt

Vores varsling af præmieforhøjelsen er sket som en masseudsendelse til alle forsikringstagere (bilagene J, K og L). Den er sendt til adressen T...vej 1 B, som J.T.L. anfører som sin adresse på sine breve til os og til Dem. l overensstemmelse med fast praksis ved ankenævnet og ved domstolene må det lægges til grund, at masseudsendelsen er kommet frem til J.T.L.

Forsikringsaftalen blev indgået den 30. januar 1990 (bilag A), der blev bekræftet ved police (bilag B) og forsikringsbetingelser (bilag C). I policen er anført dækningerne pr. 30. januar 1990 for J.T.L. ved død 1.000.000 kr. og invaliditet 3.000.000 kr. Det fremgår af forsikringsbetingelserne § 6, at hvert år, den 30. december, i en 10-årig periode vil forsikringssummen blive forhøjet med 1/10, uden at præmien forhøjes, således at forsikringssummen på 10 år er fordoblet. Ifølge forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 2 vedvarer forsikringen indtil den med højst seks måneders og mindst en måneds skriftligt varsel opsiges til et forsikringsårs udløb.

l vores varsling af præmieforhøjelsen (bilag J) var det anført, at vi udvidede dækningen med vridskader på arme og ben, og at hvis den nye præmie blev betalt, fortsatte forsikringen, samt at hvis præmien ikke blev betalt, ophørte forsikringen. I brevet var anført begrundelse for den ekstraordinære store forhøjelse af præmien efter udløb af 10-års perioden, hvor præmien ikke var blevet forhøjet, og vi tilbød at tegne en anden ulykkesforsikring med ændrede vilkår og lavere forsikringssum. Varslingen er sket med godt tre måneders varsel til den 30. december 2001. Dette er i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne (bilag C) § 7, stk. 2, der angiver, at forsik-

ringen kan opsiges med mellem seks og en måneders varsel. Det fremgår som nævnt af varslingsbrevet, at hvis den nye præmie ikke betales, ophører forsikringen.

Denne varsling (bilag J) er at ligestille med en opsigelse og tilbud om fortsættelse med forhøjet præmie. Det er endvidere i overensstemmelse med et almindeligt princip om, at en ret til opsigelse betyder, at der med et opsigelsesvarsel kan gives meddelelse om, at aftalen kun kan fortsætte på ændrede vilkår. Hvis den anden part ikke kan acceptere ændringen, ophører aftalen.

Dette skal ses i sammenhæng med, at vi i varslingsbrevet (bilag J) har tilbudt en alternativ dækning, og at vi i vores brev af 19. februar 2002 (bilag 3 fra J.T.L.) har tilbudt, at hvis J.T.L. ikke ønskede at fortsætte forsikringen, kunne han opsige den med tilbagevirkende kraft til den 30. december 2001 og få den betalte præmie på 2.319 kr. retur.

Den 10-årige periode med 10% forøgelse af dækningen pr. år uden præmiestigning i henhold til forsikringsbetingelsernes § 6 (bilag C) regnes fra forsikringens tegning. Den regnes ikke fra et af de følgende år, hvor J.T.L. har fået underretning om størrelsen af den forhøjede forsikringssum og herunder hverken fra 1994, hvor J.T.L. ved bilag G har fået underretning om størrelsen af forsikringssummen pr. 30. december 1994, eller fra 1995, hvor J.T.L. ved bilag l har fået underretning om størrelsen af forsikringssummen pr. 30. december 1995.

Forsikringssummen skulle i henhold til forsikringsbetingelsernes § 6 (bilag C) have været forhøjet med 10% af de forsikringssummer, der fremgik af den oprindelige police (bilag B), hvilket for J.T.L. ville føre til et årligt tillæg på 100.000 kr. til forsikringssummen ved død og til et årligt tillæg på 300.000 kr. til forsikringssummen ved 100% invaliditet (senere betegnet varigt mén). Forsikringssummerne i 2002 skulle derfor være de forsikringssummer, der er anført i bilag B med tillæg på 12 år á 10% = 120%. Forsikringssummerne er imidlertid fejlagtigt blevet forhøjet med mere end denne faktor således, at de i oversigten pr. 7. februar 2002, som J.T.L. har sendt til Dem som bilag 5, er anført med for høje beløb. Vi accepterer dog fortsat, at vi dæk-

7. 57.890

ker med de beløb, som fremgår af forsikringsoversigten pr. 7. februar 2002 (J.T.L.'s bilag 5).

Derimod må vi bestride, at forsikringssummerne kan udregnes til de beløb, som J.T.L. har anført i sine breve af 20. februar 2002 til Dem og til os (bilag N). Vi er ikke helt sikker på, hvorledes J.T.L har udregnet beløbene, men det er formentlig sket med udgangspunkt i beløbene på policen (bilag G), hvor forsikringssummerne pr. 30. december 1994 var anført.

4. Konklusion

Vi fastholder den varslede præmieforhøjelse med virkning fra 30. december 2001. Varslingen er sket i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne. Hvis J.T.L. ønsker, at forsikringen skal bortfalde med virkning fra den nævnte dato, således at han får præmierne returneret siden den pågældende dato, kan vi fortsat tilbyde dette. Vi kan også fortsat tilbyde alternativ dækning til lavere præmie.

Vi må endvidere fastholde, at forhøjelsen af forsikringssummen med 10% pr. år skal ske med udgangspunkt i forsikringssummerne, der var gældende, da forsikringen blev tegnet den 30. januar 1990 og ikke med udgangspunkt i de forhøjede forsikringssummer på et senere tidspunkt."

I klagerens skrivelse af 29/4 2002 til nævnet hedder det bl.a.:

"Jeg må fastholde min indsigelse mod præmieforhøjelsen.

Forsikringen tegnes i 1990 på opfordring af PFA som tilbyder en ulykkesforsikring med en sum ved død på 1 mio og invaliditet på 3 mio for en præmie på kr. 2.728, - / år. Invaliditetsgraden var 20% hvilket er ret højt for en ulykkesforsikring, men det væsentlige for mig var dækningen ved et alvorligt ulykkestilfælde.

Hvert år i en 10 årig periode forhøjes dækningen med 10% uden at præmien forhøjes. Dette har hele tiden fremgået af PFA's forsikringsbetingelser **og gør det også af**

den med den nyeste police dateret 07.02.02 modtagne forsikringsbetingelser under prg. 6. Regulering.

PFA forstår ikke hvordan jeg kommer frem til en mensum på over 8 1/2 mio kr. Det gør jeg efterfølgende simple regnestykke:

År	Død	Men	
1990	1 mio	3 mio	
1991	1.1	3.3	+10%
1992	1.21	3.63	-
1993	1.331	3.993	-
1994	1.464 (1.5)	4.39 (4.5)	-
1995	1.6104(1.6)	4.829 (4.8)	-
1996	1.771	5.312	-
1997	1.948	5.843	-
1998	2.143	6.427	-
1999	2.357	7.069	-
2000	2.593	7.776	-
2001	2.852	8.553	-

Tallene i ( ) er PFA's egne.

Nu kunne det så hævdes at 10 års perioden fra 1990 udløb pr. december 2000, men PFA har ved de stedfundne ændringer i ejerforholdet gentaget garantien for et 10 års forløb med 10 % forhøjelse således også senest ved den netop udsendte forsikrings-oversigt pr. 07.02.02 - og den gælder vel? Eller gør den ikke?

Men summen ved 'den nye police' er på bare 7.2 mio kr. og altså væsentligt under den hidtidige dækning. Det samme gælder summen ved død.

Som tidligere nævnt, er det væsentlige for mig, at der er en forsikringsdækning ved død eller alvorligt men. Derfor har jeg også under hele forsikringsperioden accepteret en mengrad på 20%. Jeg har svært ved at forstå PFAs argument om en udvidet dækning mod vridskader. En sådan skade vil aldrig blive takseret til over 20% men.

Jeg ønsker at føre forsikringen videre, som den hele tiden har været og er ikke interesseret i nogen 'Udvidelse'. Jeg er naturligvis indstillet på at betale en højere præ-

mie, men det har jo hele tiden været PFA's egne betingelser, at præmien holdes uforandret gennem årene.

PFA tilbyder jo fortsat uforandret præmie 'i en 10-årig periode'. Jeg tilbyder en løbende forhøjelse af præmien, men kan ikke acceptere en forhøjelse på mere end 3 X den hidtidige præmie. Det har PFA vel heller ingen begrundelse for?"

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"§ 6. Regulering:

1. Hvert år, den 30. december, i en 10-årig periode, vil forsikringssummen blive forhøjet med 1/10 uden at præmien forhøjes. Således at forsikringssummen på 10 år er fordoblet.

§ 7. Forsikringens ophør/opsigelse:

...

2. Forsikringen vedvarer indtil den med højst 6 måneders og mindst 1 måneds skriftligt varsel opsiges til et forsikringsårs udløb."

Nævnet udtaler:

Den af selskabet iværksatte ændring af forsikringen er ikke i strid med nogen retlig regulering eller med indgåede aftaler.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Jørgen Nørgaard